

DOSKONALENIE STRATEGII ZARZĄDZANIA OŚWIATĄ
NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM
II ETAP

Wyzwania jakie stoją przed samorządami i jak sobie z nimi radzić

Na podstawie materiałów i publikacji projektu
opracowała: Ewa Halska

Kalendarium zmian ustrojowych w edukacji

– zmiany ustawy o systemie oświaty

Kalendarium zmian	Zmiany wprowadzane krocząco
„Ustawa przedszkolna” <i>- Dz. U. z 2013 r. poz. 827</i>	Od 1 września 2013
Ustawa tzw. „rekrutacyjna” - rekrutacja do przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, szkół i placówek <i>- Dz. U. z 2014 r. poz. 7</i>	Od stycznia 2014
Ustawa tzw. „podręcznikowa” <i>- Dz. U. z 2014 r. poz. 811</i>	Od 1 września 2014
Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o zm. ustawy o systemie oświaty ... poz. 357 tzw. „oceniająca”	Od 31 marca 2015

Wyzwania o charakterze uniwersalnym

- ⇒ Zarządzanie siecią szkół w aspekcie demografii
- ⇒ Upowszechnienie opieki przedszkolnej
- ⇒ Zapewnienie możliwości nauki uczniom niepełnosprawnym, niedostosowanym społecznie i zagrożonym niedostosowaniem społecznym
- ⇒ Rozwarstwienie społeczne i jego skutki w szkołach
- ⇒ Potrzeba doskonalenia zawodowego nauczyciel
- ⇒ Dostosowanie szkolnictwa zawodowego do wymogów rynku pracy
- ⇒ Odpowiedzialność za jakość edukacji

Gmina - wyzwania

- ⇒ Zorganizowanie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka
- ⇒ Zorganizowanie bezpłatnego dojazdu do szkoły, gdy droga dziecka do szkoły przekracza 3 km
- ⇒ Zorganizowanie bezpłatnego dowozu dzieciom 6 i 5 –letnim niepełnosprawnym
- ⇒ Pomoc materialna o charakterze socjalnym lub motywacyjnym uczniom
- ⇒ Zapewnienie bezpłatnej, dodatkowej nauki języka polskiego
- ⇒ Umożliwienie uczniom podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej(...) a w szczególności naukę języka oraz własnej historii i kultury
- ⇒ Prowadzenie nauczania indywidualnego

Powiat - wyzwania

Organizowanie kwalifikacyjnych kursów zawodowych w szkołach i placówkach w zakresie zawodów, w których szkoły kształcą

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Ośrodek
Rozwoju
Edukacji

VULCAN
ZARZĄDZANIE OŚWIATĄ

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

DOSKONALENIE STRATEGII ZARZĄDZANIA OŚWIATĄ
NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM ETAP II

CWA
pro publico

Zarządzanie siecią szkół

- ⇒ Zakładanie szkoły lub placówki
- ⇒ Likwidowanie szkoły lub placówki
- ⇒ Przekształcania szkoły lub placówki
- ⇒ Tworzenia zespołów szkół
- ⇒ Przekazanie szkoły na podstawie umowy - *art. 5 ust 5g uoso*
- ⇒ Ustalania sieci publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych przez JST
- ⇒ Ustalania planów sieci publicznych szkół podstawowych i gimnazjów przez JST

„Ustawa przedszkolna”

Upowszechnienie wychowania przedszkolnego poprzez zapewnienie miejsc w przedszkolu dla wszystkich chętnych dzieci w wieku od 3 lat:

czterolatek
od września 2015 roku

trzylatek
od września 2017 roku

1 września 2016 roku

oddział przedszkolny lub oddziały przedszkolne w SP
stają się przedszkolem

Z mocy ustawy - Przedszkole tworzy zespół ze SP

Przedszkole wchodzi w skład Zespołu, w którego skład wchodzi SP

art. 5 ustawy o zmianie ustawy – przepisy przejściowe

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Ośrodek
Rozwoju
Edukacji

ZARZĄDZANIE OŚWIATĄ

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

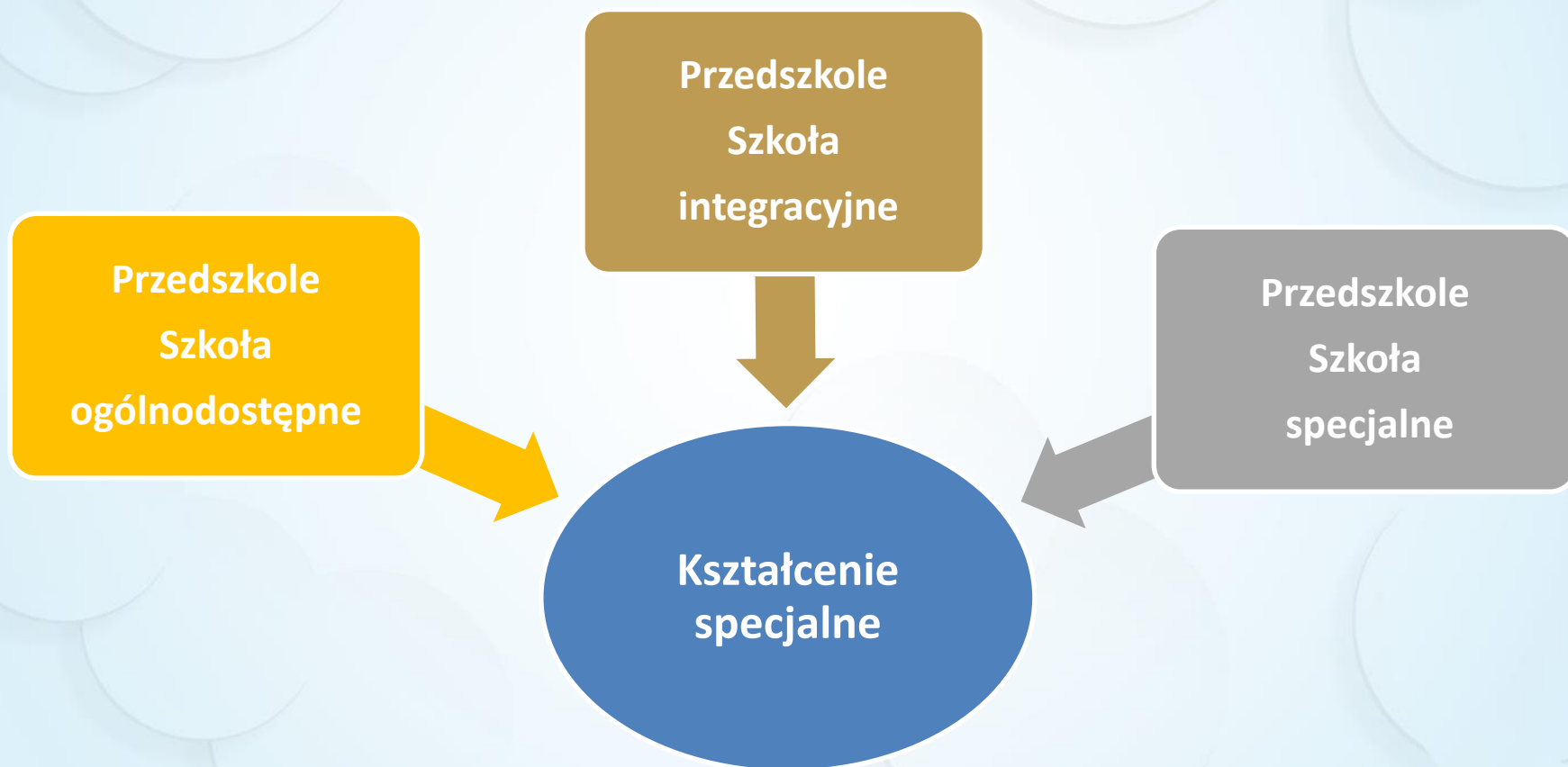
Źródło: www.men.gov.pl

DOSKONALENIE STRATEGII ZARZĄDZANIA OŚWIATĄ
NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM ETAP II

Dziecko/uczeń niepełnosprawny w systemie oświaty

art. 71b ust. 1 ustawy o systemie oświaty

Rozwarstwienie społeczne i jego skutki w szkołach

Segregacja w szkołach dotyczy przede wszystkim podziałów społecznych dzieci, a to podziału na:

- ⇒ *wiejskie i miejskie, w przypadku gmin wiejskich również na pochodzące z centrum gminy i z małych, peryferyjnych wiosek*
- ⇒ *mieszkające na nowych, drogich, często grodzonych osiedlach i na pochodzące ze starych blokowisk i osiedli*
- ⇒ *nowo przyjezdne - rodzice niedawno przeprowadzili się z centrum większego miasta, i na miejscowe, mieszkające na danym terenie od urodzenia*
- ⇒ *podział uczniów na oddziały ze względu na osiągnięte wyniki*
- ⇒ *nauczanie dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych*
- ⇒ *w miejskich gimnazjach podział oddziałów na obwodowe (dla dzieci mieszkających w pobliżu) i pozaobwodowe (dla wyselekcjonowanych lepszych uczniów spoza obwodu)*

Rozwarstwienie społeczne - *przeciwdziałanie*

- ⇒ monitorowanie sposobu tworzenia klas pierwszych w szkołach różnego typu i wynikającego stopnia segregacji
- ⇒ jednoznaczna polityka konsolidacji sieci szkolnej, zwłaszcza na poziomie gimnazjum, połączona z odpowiednimi zasadami funkcjonowania szkół skonsolidowanych
- ⇒ reorganizacja rejonów szkolnych tak, by rejon gimnazjów nie były sumą rejonów wybranych szkół podstawowych – *można przyjąć, by rejon gimnazjów nie pokrywały się z granicami odmiennych środowisk społecznych*
- ⇒ organizowanie wewnątrzszkolnych i międzyszkolnych zajęć dla uczniów - *mogą sprzyjać przełamywaniu podziałów*
- ⇒ wspólne wykorzystywane przez różne szkoły swoich zasobów i infrastruktury – *może dotyczyć wykorzystywania sal gimnastycznych, pracowni komputerowych, sprzętu multimedialnego i bibliotek* - efektem pośrednim może być zbliżenie uczniów pochodzących z różnych środowisk

Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli

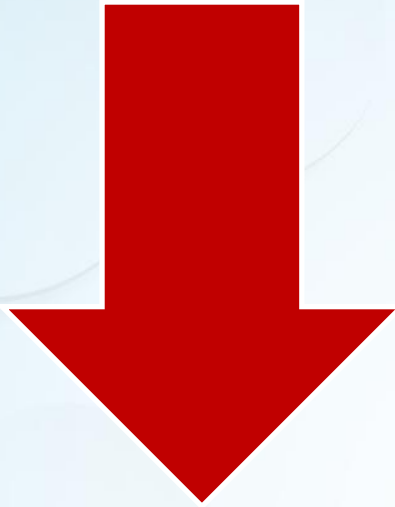
- ⇒ dysproporcje pomiędzy zdobywaniem faktycznie nowych kwalifikacji a uczestnictwem w krótkich formach doskonalenia jest duża np. kursy :
 - doskonalące w wymiarze do 20 godzin - 87,1%
 - doskonalące w wymiarze 21 – 59 godzin - 7,7%
 - doskonalące w wymiarze 60 – 99 godzin i studia podyplomowe - 1,6%
- ⇒ doskonalenie nauczycieli nie jest samoistnym, odrębnym zadaniem, narzuconym samorządom i szkołom przez uoso, ale narzędziem świadomej polityki oświatowej samorządu.

polityka dokształcania?

Dostosowanie szkolnictwa zawodowego do wymogów rynku pracy

- ⇒ wykorzystanie wsparcia PUP oraz PRZ
- ⇒ utrzymywanie kontaktów z głównymi pracodawcami lokalnymi
- *rad szkolnictwa zawodowego, w celu uzyskiwanie rad i sugestii co do przyszłego zapotrzebowania na absolwentów różnych profili zawodowych)*
- ⇒ współpraca z wybranymi, poważnymi pracodawcami i przygotowanie profili zawodowych bezpośrednio im przydatnych
- ⇒ współpraca z wybranymi pracodawcami przy organizowaniu praktyk zawodowych uczniów.
- ⇒ przyszedł czas już nie na umiejętności techniczne, ale na wartości społeczne, na umiejętność współpracy, pracy zespołowej, komunikacji

Odpowiedzialność za jakość

Autonomia szkół w zakresie procesu dydaktycznego oraz polityki zatrudniania i oceny nauczycieli. Stanowi ważną gwarancję jakości edukacji -> uniezależnia proces nauczania od doraźnych ingerencji władzy politycznej oraz pozwala na bardziej profesjonalne zarządzanie pracą szkoły

Silna pozycja JST jako organu prowadzącego szkołę akceptowania arkusza organizacyjnego szkoły.

Samorząd decyduje, m.in. poziomie zatrudnienia w szkole, w tym o etatach nauczycieli, psychologów, pedagogów szkolnych, a także o liczbie oferowanych zajęć dodatkowych. Decyzje te, obok decyzji o inwestycjach szkolnych i wyposażeniu szkół, mają bezpośredni wpływ na proces nauczania i na jakość edukacji w szkole

Odpowiedzialność JST za jakość edukacji

Odpowiedzialność za jakość edukacji poprzez:

- racjonalną organizację sieci szkół
- zagwarantowanie bezpłatnego kształcenia w ramach ramowych planów nauczania
- zapewnienie warunków realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego i zawodowego

Nadzór pedagogiczny polega na:

- 1) obserwowaniu, analizowaniu i ocenianiu przebiegu procesów kształcenia i wychowania oraz efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek;*
- 2) ocenianiu stanu i warunków działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek;*

-art. 33 ust. 1 uoso

Wskaźniki edukacyjne

- Raport z ewaluacji zewnętrznej - wielogłosowość danych
- Wyniki egzaminów zewnętrznych
- Wskaźniki EWD - jako informacja zwrotna o pracy szkoły
- Udostępniane narzędzia analizy pomagają rozpoznać czynniki efektywności konkretnej szkoły
- Połączenie informacji pomaga rozpoznać pola do rozwoju szkoły

Egzaminy
zewnętrzne

+

Ewaluacja
zewnętrzna/
wewnętrzna

=

Pola
rozwoju
szkoły

	Średni wynik egzaminacyjny	Wskaźnik EWD
1	pokazuje poziom osiągnięć uczniów w zakresie sprawdzanym egzaminem zewnętrznym	pokazuje efektywność nauczania w zakresie sprawdzanym egzaminem zewnętrznym
2	średnie wyniki szkół publikowane są lokalnie przez okręgowe komisje egzaminacyjne	3-letnie wskaźniki EWD publikowane są dla wszystkich gimnazjów w jednej aplikacji internetowej
3	wysoki/niski wynik egzaminacyjny może być zarówno efektem pracy szkoły, jak i konsekwencją potencjału uczniowskiego w szkole	daje informację zwrotną o wkładzie szkoły w wynik egzaminacyjny niezależnie od potencjału uczniowskiego w szkole
4	bezpośrednie porównywanie ze sobą szkół ze względu na średni wynik (nie uwzględniając liczebności i zróżnicowania wyników) prowadzi do przekłamań	porównywanie ze sobą szkół jest możliwe poprzez komunikowanie wskaźników EWD wraz z przedziałami ufności
5	porównywanie wyników między latami jest możliwe jedynie poprzez porównanie pozycji szkoły na skali staninowej	3-letnie wskaźniki EWD komunikowane są na skali standardowej setki, co daje możliwość bardziej precyzyjnego śledzenia zmian wskaźników w czasie

- 1 : Szkoła lub placówka realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój uczniów
- 2 : Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się
- 3: Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej
- 4: Uczniowie są aktywni
- 5: Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne
- 6: Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji
- 7: Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych
- 8: Promowana jest wartość edukacji
- 9: Rodzice są partnerami szkoły lub placówki
- 10: Wykorzystywane są zasoby szkoły lub placówki oraz środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju
- 11: Szkoła lub placówka organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych
- 12: Zarządzanie szkołą lub placówką służy jej rozwojowi

Pogrupowanie wymagań Państwa

- ⇒ Oferta edukacyjna w zakresie zajęć obowiązkowych i pozalekcyjnych:
wymaganie: 1, 2, 3, 6, 7, 8, 10, 11, 12
- ⇒ Indywidualizacja i podejmowanie działań antydyskryminacyjnych:
wymaganie – 3 i 6
- ⇒ Adekwatność działań szkoły do zdiagnozowanych potrzeb:
wymaganie: 1, 6, 10, 11, 12
- ⇒ Aktywność działań zgodnych z oczekiwaniami środowiska lokalnego:
wymaganie: 1, 4, 5 6, 8, 10 11
- ⇒ Partnerskich relacji z rodzicami i wspierania ich w kompetencjach wychowawczych
wymaganie: 1, 2, 4, 5, 6, 8, 9, 12
- ⇒ Systemowość i skuteczność działań
wymagania 2, 3, 5, 10, 11, 12

Wyzwania organizacyjne samorządów w związku z zapewnieniem warunków realizacji podstawy programowej

I i II etap edukacyjny

- organizacja pracy świetlicy, wyposażone w pomoce dydaktyczne i przedmioty potrzebne do zajęć,
- Edukacja zdrowotna, edukacja językowa, zajęcia opiekuńcze

III etap edukacyjny

- dobrze wyposażona biblioteka szkolna; komputer z dostępem do Internetu dla każdego ucznia, oferta zajęć w.f., artystycznych i technicznych, edukacja zdrowotna

IV etap edukacyjny

- Stworzenie warunków do wykonywania obserwacji bezpośrednich, pomiarów, doświadczeń i eksperymentów na zajęciach z przedmiotów przyrodniczych, zajęcia terenowe na zajęciach z przyrody, geografii i biologii, itd..

**Podstawa
programowa
kształcenia
w zawodzie**

**Podstawa
programowa
kształcenia
ogólnego**

umiejętności kluczowe

**możliwość dalszego kształcenia
i funkcjonowania na rynku pracy**

Dziękuję za uwagę

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Ośrodek
Rozwoju
Edukacji

ZARZĄDZANIE OŚWIATĄ

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

DOSKONALENIE STRATEGII ZARZĄDZANIA OŚWIATĄ
NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM ETAP II

